

nény.
róság, mint
teszi, hogy
rehajthatónak
st szenvedő
ránti végre-
ekvő követ-
tarrasi 46.
(79-80/a.)
négyeszőgöl
tási árban;
+ 1 sorsz.
szögöl szőlő
904. évi de-
lutáni fél 5
an árverés
táltási áron

ak az ingatlan
ben vagy az
árfolyammal
ber hó 1-én
teri rendelet
nyilvánított
ben letenni,
sen elhelye-
elismervényt

3 egyenlő
az árverés
t 15 nap, a
5 nap alatt,
számítandó
kbecsei kir.
ál szabály-
efizetni s a
éket viselni.
szletben fog

bbi pontjai
ir. bíróság,
és Tarras

bjbíróságnál
szzeptember
opasz
járásbíró.

adó

ó és pedig:
rga paripa,
ej kanca,
j kanca.
gye).

Aladár

cs)

nél

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-6 szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 247. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Péntek, október 28.

Fordulat az osztrák parlamenti helyzetben.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, október 27.

Hogy a képviselőházban Polónyi Géza képviselő ur, hogy zajos elkotródást szerezzen magának, ismét néhány szónoki akadályt iparkodik felállítani az egész Magyarország által örömmel üdvözölt kereskedelmi provizórium gyors megszavazása ellen, hogy azt meri állítani, hogy a nemzetközi életben nem is tudják, hogy egy magyar állam létezik, hogy ilyet mer állítani annak ellenére, hogy a brüsszeli cukorertekezleten Magyarország mint önálló állam saját meghatalmazottai által szerződött, az igen kevésbé fontos és reánk nézve bizonynyal csekélyebb érdekű, mint az a fordulat, mely állítólag az osztrák parlamenti helyzetben ment végbe.

Hogy ez a fordulat tény lesz-e, az sokkal inkább függ a németek beleegyezésétől, mint a csehekétől és ha az osztrák miniszterelnök képes magának a mértékadó német pártokat biztosítani, akkor a reichsrath munkaképessége legalább hosszabb időre, legalább is arra az időre, mely alatt a nemzetközi szerződéseket meg kell kötni, alig jöhet kérdésbe.

Az osztrák reichsrath munkaképessége pedig, ha valóban létrejön, reánk nézve bizonynyal csak örvendetes tény. Sokkal magasabban állunk, hogysem megtoroljuk azokat a cudarságokat, melyeket néhány erkölcsileg oly alacsonyan álló osztrák reichsrathi frakció dobott ellenünk, hogysem e cudarságokat egyáltalán komoly figyelemre méltassuk. Azt az állapotot, melyben Magyarország és a monarchia Ausztria politikai betegsége folytán van, sokkal magasabb szempontból fogjuk fel, mint Ausztriában legtöbbszörre történik.

Odaát azt tartják, hogy egy gazdaságilag és politikailag gyöngye Magyarország legelőnyösebb Ausztriára nézve, míg mi Magyarországon annak a véleménynek hódolunk, hogy az együttműködés egy erős szövetséggel legjobb biztosítéka a munka szerencsés eredményének. Mi nem akarunk gyöngye Ausztriát, gyöngye Ausztriára nem is vagyunk utalva, mi olyan Ausztriát akarunk mely egészsége életében Magyarország gazdasági és politikai haladását nem irigyli, olyan Ausztriát, melyben helyesen felismerik, hogy a két állam közös viszonya abban találja meg leghathatósabb védelmét, ha mind a két állam erősen és hatalmasan előrehalad. Ezt a belátást legjobban előmozdítja, ha a reichsrath állandó munkaképességéhez jut, nem ideigleneshez, a milyen egyszer már volt a Körber-miniszterium alatt, de persze Ausztriában a legjobb előfeltételekből a legszomorubb eredmények jönnek és Ausztriáról még mindig áll, hogy ott minden lehetséges, a valóban jónak kivételével.

L. L.

Megyei választások.

Nagybecskerek, október 28.

A törvényhatósági bizottsági tagok választása a vármegye legtöbb kerületében a tegnapi nap folyamán ment végbe. Az alább olvasható eredményből annyit már ma is megállapíthatunk, hogy a törvényhatósági bizottságba számos új tag került. Hogy ez a változás mennyiben válik a közélet javára, azt a jövő fogja megmutatni.

A mai nap folyamán 19 helyen választanak s amennyire lapunk zártáig lehetséges, a megválasztottak nevsorát szintén közöljük.

A tegnapi nap eredménye a következő:

Franzföld:
Ruppenhal Ádám,
Reiser N. (uj.)

Révaujfalu:
Stojka Péter (uj),
Gudenus Béla báró,
Löwy Kóbi (uj).

Almás:
Kiefer Lipót (uj).

Glogon:
Dr. Schuld József (uj),
Zacher Miksa.

Sándoregyház:
Daniel Tibor báró,
Bohus Károly,
Dr. Kiss János.

Szerbittebe:
Jovanovics György,
Dr. Szántó Adolf (uj).

M. Ittebe:
D. Bodó Mátyás.

Perjámos:
Thész János.

Pészak:
Gatter Jakab.

Melence:
Jankovits Szilárd,
Bibits Zsarkó (uj).

Aracs:
Jankó Ágoston,
Rankovits Szvetozár.

Kumán:
Vlaskalits Milán (uj).

Törökbecse:
Dr. Csávossy Ignác,
Dr. Tószögi Dezső (uj).

Oppova:
Dr. Musicky (uj),
Popovics Péczy Szilárd.

Crepaja:
Marton Andor (uj),
Palanacsy Gyula,
Benkovich Mihály.

Ozora:
Dr. Vinczehidy Ernő (uj),
Konopán Ildikó (uj).

Tomasevác:
Lowieser Imre (uj).

Csenta:
Rankovics Sándor.

Jarkovác:
Dr. Pejov Lipót (uj).

Gyér:
Gyertyánffy Kálmán,
Daniel János.

Rudolfsgnád:
Dr. Ferch József.

Bégaszentgyörgy:
Kaufmann István.

Románecska:
Kögl Béla.

Kistorák:
Dr. Sal Ferenc.

Katalinfalva:
Winkler Ignác,
Keksz Miklós (uj).

Mokrin:
Kohn Bernát,
Domba László.

Németcsanád:
Simonsich Göza,
Vörös József,
Martin János.

Óbessenyő:
Lászlóffy János,
Bobojosov Lukács (uj).

Tor-Vásárhely:
Sepsy Mihály,
Gacsai János.

Alibunár:
Dr. Duka László,
Berlován Márk,
Frey Gusztáv.

Dobrica:
Szörényi Gyula (uj),
Radonits Gyula.

Zichyfalva:
Orczy Elek báró,
Zaitz Gusztáv.

Csatád:
Schmidt Ádám (uj).

Csene:
Keresztes György,
Szerelmy László.

Billéd:
Thöresz Jakab,
Uitz Péter.

Klári:
Uzbasich Gáspár,
Mixich Jankó Stevin (uj).

Horvátneuzina:
Mirkov Lyubomir.

Módos:
Fendler Károly,
Dr. Löffler Armin (uj).

Bánlak:
Barth Károly.

Gyála:
Tallian Emil.

Csóka:
Jovanov Dusan (uj).

Kübekháza:
Guettmann Lajos lovag,
Poroszkay Zoltán.

Szöregh:
Rózsa János.

Törökkanizsa:
Tallian Jenő,
Ringhoffer Andor.

Ujpecs:
Petrikovics Róbert (uj),
Tokody Ödön.

Nagykikinda:
Wachtl Leó,
Dr. Zsiross Lajos (uj),
Dr. Szimits Pál,
Augusztin Miklós,
Veszelinovics Iván.

Tiszaszentmiklós:
Orsó Mátyás.

Nagykomlós:
Berecz Árpád.

Csősztelék:
Bezdán József (uj),
Berényi Gyula.

Zsombolya:
Viszkidenszky József,
Dr. Ferch Ödön,
Spuler Ferenc.

A mai választások eredményét lapunk más helyén hozzuk.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **Sirolin** tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, **ugymint** idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. — Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban átlagankint 4.— koronáért kapható. — **Figyeljünk, hogy minden üveg alantli órával legyen ellátva:** P. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő, kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **A megyés püspök otthon.** Desseffy Sándor v. b. t. t., megyés püspök tegnap délután titkára, Pacha Agost pápai kamarás kíséretében Budapestre hazatért Temesvárra. A megyés püspök tudvalevőleg részt vett a fővárosban lefolyt püspöki konferencián és katolikus nagygyűlésen. Az egyházfejedelem vendégül látja dr. Wlassics Gyula v. b. t. tanácsost, aki mint a muzeumok és könyvtárak orsz. szövetségének elnöke, részt vesz a szövetség mostani temesvári közgyűlésén.

— **A főispán iskolalátogatása.** Csenérol írják lapunknak: Folyó hó 26-án Dr. Dellimanics Lajos főispán megvizsgálta a csenei főszolgabírói hivatalát, s ez alkalommal Uzbasich főbíró kíséretében egyúttal meglátogatta az ottani iskolának, a Dittrich József tanító vezetése alatt levő III-IV. osztályát, hogy személyesen meggyőződjék, mennyire haladtak a német és horvát anyanyelvű növendékek a magyar nyelv megtanulásában. A főispán először magyarul olvastatott, azután áttért a történelemre, később a történelemből Magyarország földrajzára, majd Európa térképére is, csak magyarul kérdezve és a növendékek teljesen korrekt feleleteket adtak. A főispán meleg szavakban fejezte ki megelégedését a tanítónak s a növendékek további szorgalomra és engedelmességre intette.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszter a pészaki olvasókör alapszabályait láttamozta és jóváhagyta.

— **A motorkocsik menetrendje.** Lapunk tegnapi számában hivatalos értesítés alapján részben közöltük a november elsején életbelépő motoros közlekedés menetrendjét. Ma vett értesítés szerint közölhetjük, hogy Nagybecskerekéről a rendes vonatokon kívül egy motoros vonat indul és pedig d. u. 1 óra 18 perckor. Ez Szegedre érkezik d. u. 5 óra 15 perckor. Karlováról két motoros vonat indul: hajnali 4 óra 35 perckor (Szegedre érkezik reggel 6 óra 39 perckor) és d. u. 3 óra 7 perckor (Szegedre érkezik 5 óra 15 perckor). Csókáról három motoros vonat megy: hajnali 5 óra 26 perckor (Szegedre ér reggel 6 óra 39 perckor) délelőtt 11 óra 55 perckor (Szegedre ér 1 óra 7 perckor d. u.) és délután 4 óra 1 perckor (Szegedre ér d. u. 5 óra 15 perckor).

A Szegedről 5 óra 3 perckor induló első motoros vonat d. e. 9 óra 23 perckor érkezik Nagybecskerekre, a második d. e. 10 óra 10 perckor induló 10 óra 26 perckor érkezik Csókára, a harmadik d. u. 2 óra 42 perckor induló vonat 4 óra 54 perckor d. u. érkezik Karlovára.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A szegedi ügyvédi kamara elnöksége most teszi közhírré a kamara területén legutóbb történt változásokat. E szerint a kamara lajstromába fölvétetett: Dr. Chiroi Demeter Nagykomlós, dr. Ghilczán Livius Módos, Bistyák Ferenc Nagylak, székhelyvel. Töröltettek: Dr. Ungár Adolf (Nagyszentmiklós) a kamara területéről történt távozás és dr. Udiczky István (Nagykikinda) elhalálozás indokából. Dr. Sándor Mór ügyvéd nagybecskereki lakos utóneve „Mihály“-ra lett kijelölve. dr. Chiroi Demeter ügyvéd székhelyét Nagykomlós-ról Nagybecskerekre, dr. Mányov Vince ügyvéd pedig székhelyét Nagyikindáról Nagyszentmiklósról áthelyezte. Dr. Udiczky István elhunyt ügyvéd irodájára dr. Ruzsits György nagyikindai ügyvéd rendeltetett ki gondnokul.

— **A községi irnokok mozgalma.** Lapunk egyik mult számában ismertettük már azt a mozgalmat, amelyet a törökkanizsai szolgabírói járás községeinek irnoki kara indított meg azon célból, hogy a községi irnokok mint szintén életfogytiglan választott községi alkalmazottak a községi jegyzők nyugdíjszabályzatának mintájára, természetesen a fizetés és hozzájárulás arányában szintén részesítenessenek nyugdíjosultságban. Csaladjuk jövőjének bizonytalansága fölött méltán aggódó irnoki kar elhangzott szava máris visszhangra talált s legelőször is a törökbecsei szolgabírói járás községeinek irnoki kara tette azt magáévá s Kováts Gyula tordai közgyám-irnok felhívására f. hó 23-án Melence községében gyűltek össze csaknem teljes számban, amidőn is egy értekezleten jegyzőkönnyvilég egyhangulag

kimondották, hogy csatlakoznak a törökkanizsai járásban működő kartársaik mozgalmaéhoz. Felajánlották az esetlegesen fölmerülő előleges költségek fődözésére megállapított 2—2 korona hozzájárulást. Egyszermind jegyzőkönnyvilég megbízást adtak Kováts Gyula tordai közgyám-irnoknak, hogy ezen mozgalom további folyamán a törökbecsei járás irnoki karát képviselje. Miután még a gyűlekezési terem szíves átengedéseért az egybegyűlt irnoki kar a község jegyzőjének köszönetet mondott, az értekezleten fölvetett jegyzőkönnyvet a mozgalom megindítóhoz Gyálára áttette.

— **Elhunyt újságíró.** A Szabadkán megjelenő „Bácskai Ellenőr“ című lap ma különkiadásában szomorú hírt tudatott közönségével. Stoczek Károly, a „Bácskai Ellenőr“ felelős szerkesztője, hatvanhat éves korában e hó 25-én reggel 7 órakor hosszas szenvedés után meghalt a szabadkai „Mária Valéria“ kórházban, ahonnan tegnap délután 2 órakor temették el óriási részvét mellett. Sirjánál Cugovich Imre, a Bács megyei Napló szerkesztője mondott beszédet.

— **Fonják a koszorút.** Kődös november első napjával nagy ünnepre virrad a katolikus világ, mindszenteknek ünnepét ülvén, a diadalmas egyház ünnepét. S az örömmünnepe másnap a gyász-nak szomorú ideje következik: halottak napja, talán legszörvhez szölvöb és legpoétikusabb ünnepe az egész esztendőnek. Fölemelőbb hittétele alig van a keresztény vallásnak, mint az, mely e két napon jut kifejezésre: hogy mi, a földi téreken bujdosó vándorok a szeretetben egyek vagyunk azokkal, kiket a sir békítő pora takar, azokkal, kik a csillagokból őriző szemekkel vigyázzák lépteinket. Az első napnak inkább egyházi jellege van, míg halottak napja minden szíveknek egyformán kegyeletes ünnepe, — nem csak a vallás szent törvényei, hanem ama még szentebb törvények szerint, melyek betűi mindajunk lelkeiben égvén, magasztos tüzrel lobognak föl az örök békeesség szomorú napján.

— **Értesítés.** A Délmagyarországi tanítóegylet t. tagjait, valamint egyleti közölvönyök előfizetőit ezuton tisztelettel értesítem, hogy a „Délvidéki tanügy“ legközelebbi száma folyó évi november 1-én fog megjelenni. Szolgálok ezen értesítés válaszul a sokfelöl ez ügyben hozzám érkezett levelekre. Bányaai Jakab, a „Délvidéki tanügy“ szerkesztője.

— **Kossuth-szobor Makón.** Makó város képviselőtestülete még a mult évben egyhangu határozattal kimondotta, hogy Makón a főtéren a gimnázium és színház előtti téren Kossuth Lajosnak szobrot állít. A kirendelt szoborbizottság a szobor elkészítésével Kallós Ede szobrászt bízta meg. A különbözö mintázatokat a bizottság idöközönként felülvizsgálta. Most arról értesítette Kallós Ede szobrász Makó város polgármesterét, hogy Kossuth szobra teljesen elkészült. E végböl a Kossuth szobor bizottság tegnap Farkas József polgármester elnöklete alatt ülést tartott és elhatározta, hogy a szobormintát előbb felülvizsgálja és azután állapítja meg a szobor felállításának hatánapját, valamint az ünnepély programját.

— **Sikkasztó közjegyző-helyettes.** Mint Komáromból jelentik, Krsztonosics Jenő, Nagy Vilmos kir. tanácsos közjegyző-helyettese, haivankétezer koronát sikkasztott a g. kel. egyház pénzéböl és megszökött Komáromból. A sikkasztó két évvel ezelött került Komáromba Nagybecskerekéről. A kiváló műveltségű embert a legelőkelőbb társaságba bevették s jó modoráért általános kedvelték. Krsztonosics negyvenkétéves, beszél magyarul, németül, franciául, angolul és szerbül s nagy zeneértő. Amikor Komáromba került mint Nagy közjegyző-helyettese, azonnal felvették a kaszinó tagjai sorába is. Miután pedig vallására nézve görög keleti, alig néhány hónapit otttartózkodás után megválasztották a komáromi g. kel. hitközség elnökének. Ebben a tisztségében követte el sikkasztását. A komáromi görög keleti hitközség ugyanis nemrégiben összes vagyonát egy bérház felépítésébe fektette s erre vott fel Krsztonosics Jenő hatvankétezer koronát kölcsönként, amit azután elsikkasztott és megszökött. Krsztonosics nagyikindai születésű s valamikor igen gazdag volt. Amikor a jogot elvégezte, Torontálmegye szolgálatába állott s igen fiatalon árvaszéki ülnök lett. Hivatalát azonban elhanyagolta, mert amig vagyona tartott, folyton Budapestre utazgatott. Nagy színházbarát volt s minden premiéren résztvett. Néhány év alatt így több mint százezer forintnyi vagyonát elpredálta, amikor is szabálytalanság folytán le kellett köszönnie ülnöki állásáról. Gazdag rokonai látták el ezután néha-néha pénzzel. A nyughatlan verü ember ezután jó ideig Hadffy Dömöt kir. közjegyző helyetteseként működött, majd pedig Budapesten és vidéken vott ügyvédi irodavezető; legutóbb

pedig Komáromba vetette sorsa. Krsztonosics sikkasztása Komáromban óriási feltűnést és megdöbbenést keltett. A rendörség elrendelte körözését.

— **Drága előtánc.** Ismeretes dolog, hogy a sváb bucsun elárverezik az ugynevezett előtáncot, a mi abban áll, hogy valamelyik legény egy díszes pántlikás csokrot kap szive választottja részére és joga van szive párjával külön táncokat járni a vigadózó ifjuság között. A minap vott Kistószegen a bucsu és ez alkalommal Bundy R. odavaló legény 1020 azaz egy ezer és husz korona valóságos készpénzért licitálta magának az előtáncot. A licitáció föösszege 10020 korona vott, de a rendezőség tagja csak ennek 10%-át fizetik. Ezért lett ötszáz és tíz forint a mulatság ára. Ugy látszik hogy Kistószegen nem vott az idén inség.

— **Pótvásárok.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a torontálmegyei Kiszombor községben, az augusztus 7-ikéről elmaradt orsz. vásár helyett november 6-ikán, Mokrin községben pedig az augusztus 18-ikáról elmaradt orsz. vásár helyett november 3-ikán pótvásár tartassék.

— **A megijesztett vicinális.** A mi jó békés helyiardeki vasutunk egyik vonatát a napokban ugyancsak kihozták megszökött flegmájából. A vonat a rendes módon robogott Karlováról Kikinda felé, midön egyszerre éles féttv jelzi, hogy valami rendkívüli dolog történt. A vonat a nyit pályán megállt, az utasok rémüldözve riadtak fel álmukból, s ki-ki sietett a legnagyobb zürzavar közepette a szabadba jutni, tudakozódva a baj oka fölött. Egy orvos, ki ép a vonaton utazott, mentőszerekkel felfegyverkezve sietett a vonat elé, hol egy kis fiu állt teljes nyugalommal a sínek között, a legkisebb ijedség jelei nélkül. Midön a menteni siető emberek odaértek a gyermekhez, kitünt, hogy valaki megtréfálta a vicinális, száraz faágra huzott ronggyal utazott gyermekalakot állítván a sínek közé. A tettest sikerült Liszul Kószta, kikindai parasztgazda 14 éves illés fia személyében kinyomozni, aki ellen a hatóság félrevezetése miatt megindítják a bünvádi eljárást, amiért a vicinálissal inescelkedett.

— **Parasztpárhaj.** Matejics Milán és Szerdanov Rada szerbaradáci legények mindaddig a legjobb barátságban éltek egymással, amig csak mind a ketten halálosan bele nem szerettek a falu gyögyébe: a hollófürtü, éjszemü Tomics Jelenába. A leány eleinte nem tudott az egyformán daliás legények között választani, később azonban, mikor meggyőződött, hogy Matejics forróban csókol és szerelmesebben ölel, őt választotta. A szerelmesek éjjeleken át beszélgettek a leány szüleinek a háza előtt. Szerdanov Radát borzasztón felbösszítette Matejics szerencséje és boszút esküdött. Tegnapelött este 11 óra felé Szerdanov váratlanul ott termelt a szerelmesek között s falszólította a vetélytársát, hogy menjen haza, mert ő is akar egy kicsit beszélgetni a leánnyal. Matejics erre nem vott hajlandó, mire Szerdanov kijelentette, hogy ha nem távozik, hát leszurja. Hogy fenyegetése nyomatékosabb legyen, elő is vett egy hosszú pengéjü kést. Matejics szintén kést rántott. Erre a kihívásra Szerdanov válon ragadta az ellenfelét és lerántotta a földre. Mikor aztán Matejics felugrott, a két legény egymásra rontott s nyitott késsel addig szurkálták egymást, mig Matejics egyszerre felordított s aztán összeesett. A párhaj befejezése után Szerdanov hazament, ott hagyta haladólló ellenfelét, akit aztán a leány testvérei szedtek fel és vitték haza, de már akkor meg vott halva. A gyilkost letartóztatták.

— **Kályhámester.** Jo anovits István kályhámester, specialista kőszén és koks-kályhák szerelésében, Nagybecskerekén (Váraljai-utca 971. szám) ajánlja tüzálló cserépkályhát 250 cm. magasságig 50 kor. árban, barna vagy zöld színben. Javításokat jutánvos áron elfogad.

Színház

* **Lysistrata.** Ritka sikerre vall, hogy a mi rövid színi évadunkban háromszor kerül egy darab színe teit ház előtt. Tegnep este ugyanis harmadszor adta elő a színtársulat a Lysistrátát s Lincke bájos muzsikája ismét annyi közönséget vonzott a színházba, hogy ugyszölván egészen megtöltötte. Az előadás ismét igen jó vott s a szereplök Gergely Giza, H. Lévy Bert, Kormos Ilona, Sik Rezső, Hunfi Imre, Györi Matild, Szathmáryné, Irsai, Gőzon Gyula az eddigi tetszés mellett játszottak.

* **A szabadkai színház igazgatója.** Szabadkán tegnap döötöttek a színházi pályázat fölött. Két igazgató versenyzett a szabadkai színházért: Pesti Ihász Lajos és Szalkai Lajos. A szabadkai hatóság három évre a vott igazgatónak, Pesti Ihász Lajosnak ítélte oda a színházat.

játék
esküd
címü
H a d
indít
kir. f
miat
fősz
utój
szent
leg
nélkü
cikk
bontá
a Trib
lívít
három
szerke
szék
négy

A
válas

G

S

P

N

S

B

S

B

S

N

N

S

S

N

N

G

B

L

K

B

L

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

B

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A nagyszentmiklósi püspöklátogatás utójátéka. Szerdán kezdte tárgyalni a nagyváradi esküdtsek mint sajtóbírósa az aradi „Tribuna” című román lap három sajtópörét. Az egyiket Hadfy Károly nagyszentmiklósi főszolgabíró indította rágalmozásért, a másik kettőt pedig a kir. főügyészség állam- és osztályellenes izgatás miatt indította meg.

A Hadfy által bepanaszolt cikkek „Örült főszolgabíró” volt a címe s ez a hírlapi támadás utójátéka Papp I. János aradi püspök nagyszentmiklósi látogatásának, amely tudvalevőleg nem folytatható le nemzetiségi tüntetés nélkül. Az államellenes izgatásért inkriminált két cikk a románok aktivitása mellett való zászlóbontással van összefüggésben. Az egyiknek, mely a Tribuna karácsonyi számában jelent meg, Aktivitás a címe, a másiké pedig Csapások. Mind a három cikkért Bokú Szevér, a Tribuna helyettes szerkesztője vállalja el a felelősséget.

Eddig csak az első pörrel végzett az esküdtsek és a Hadfy-féle cikkért elítélte Bokut tízenegy napi fogházra és száz koronára.

A mai választások.

A mai napon lefolyt megyebizottsági tagválasztások eredménye a következő:

- Gyertyámos: Róser Ádám, Gesztessy László.
- Szárcsa: Eusch Lajos (uj)
- Perlasz: Vuchetich Árpád, Illies Döme.
- Nagytorák: Ifj. Tullies György.
- Bótos: Kamenkovics Sándor (uj).
- Szerbelemér: Kvatsák Nándor (uj), Lakatus Szvetozár (uj).
- Basahid: Szávits Gerő.
- Szaján: Horváth Zoltán.
- Szerbszentmiklós: Juhász József, Stojanovits Vau (uj).
- Németnagyszentmiklós: Kyri János (uj), Hegedüs Antal.
- Nagyösz: Meixenberger József (uj), Buding Károly (uj).
- Németpárdány: Vég Ferenc, Fohsz György, Schira Károly.
- Gyülvész: Dr. Mihos Aurél.
- Bogáros: Krausz Mihály.
- Lovrin: Glasz Mihály (uj).
- Karlova: Rankovics István.
- Beodra: Weiacha Károly, Dr. Csávossy Ignác.
- Lajosfalva: (tegnapi) Dolleschall Lajos, Knyaskó Lajos (uj).

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

A mandzsuriai harctérről.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londoni táviratok megerősítik, hogy tegnapelőtt este óta Mukdenből délre ütközet folyik, az ütközetről azonban még részletek nem érkeztek.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Reulter-ügynökségnek jelentése szerint a japánok nem várják be tetlenül a telet s Oku és Nodzu hadosztálya gyors menetelésben elindult Mukden felé.

Port Arthur ostroma.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Dahniból érkezett távirat szerint tegnap este a japánok ismét meg támadták Port Arthurt. Egyébb hír Port Arthurról nem érkezett.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október 28-án.

Távirati tudósítás.

Budapest, október 28.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, melyen Lukács László betervezte az 1905 évi költségvetést.

(A költségvetést egy másik táviratunk ismerteti)

Ezután megkezdték és letárgyalták a Rábaszabályozásról szóló törvényjavaslatot.

Az 1905. évi költségvetés.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban ma terjesztette be Lukács László pénzügyminiszter az 1905. évi költségvetést. A költségvetésben a bevétel 1238,079 849 korona, a kiadás 1237,881,438 koronára van előirányozva. A felesleg tehát 198,411 korona. A miniszter konstatálja, hogy már tavaly jelezte, hogyha a kiadások a megkezdett irányban növekednek, akkor az eddigi bevételekből nem tudjuk fedezni. Ismerteti az 1903. évi zárszámadást melynek deficitje 43 millió korona, de ebből az ex-lex lerovására 22 millió esik. Végleges pénzügyi eredmény szerint az 1903-ik év mégsem nagyon rossz esztendő, mert például a fogyasztási adó jövedelme 23 millió koronával növekedett. Az 1905-iki költségvetésben a legnagyobb emelkedés a 23 milliós állami kiadás. A költségvetés szigorúan reális, a miniszter kérte tehát annak elfogadását.

Az osztrák politikai helyzet.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az osztrák politikai helyzetben beállott fordulatra vonatkozólag felhivatalosan konstatálják, hogy a magyar politika szempontjából nem közömbös, hogy az osztrák birodalmi gyűlés munkaképességének biztosítása kiterjed-e mindazon javaslatokra is, a melyek a szomszéd állammal való új gazdasági megegyezést szabályozzák. Nekünk mindenesetre a nemzet iránt való nagy és komoly kötelességünk — ha erre szükség volna — keresni és megtalálni a megfelelő formát, a melyben mindazt, a mit az országra nézve tartalmában üdvösnek, hasznosnak és szükségesnek tartunk, megvalósíthatunk és törvény erejére emelheszük.

Az orosz-angol viszály.

Budapest, október 28. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Londonból táviratozzák, ma este minisztertanács lesz a viszály ügyében. Az angol külügyi hivatal tegnap óta mélyen hallgat s csak annyit jelent, nem igaz, hogy ultimátumot küldött volna Pétervárra, a melyben záros határidőt kötne ki.

Az újságok hangja is békésebb s azt írják, Anglia sohasem akarta Oroszország mellére szegezni a pisztolyt s nem ragaszkodnak ahhoz, hogy a bűnös tisztet megbüntessék, nehogy úgy lássék, mintha Anglia a szövetséges Japánnak akarna szolgálatot tenni. A Times azt írja, hogy Anglia kész az ügyet választott bíróság elé vinni.

Csendőrök és népfelkelők harca.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Pécsről jelentik, Teklafaluban megtartott népfelkelőszemlén véres harc volt két csendőr és a szemlére behívottak között. Néhány ember itas fejjel belekötött a csendőrökbe s mikor ezek a rendetlenkedőket beakarták kísérni, az egész tömeg megtámadta a csendőröket. A csendőrök szuronynyal védekeztek, miközben Bódis János és Szabó János drávafoki lakosokat leszurtták. A tömeg a vér látára fokozott dühvel ment a csendőröknek, de akkor több csendőr jött szorongatott társaik segítségére s tüzelésre készen várták a tömeget, a csendőrök előbb a levegőbe lőttek, a mi használt is, mert a tömeg szétfutott. A hatóság megindította a vizsgálatot.

Tűz a robogó vonaton.

Budapest, október 28. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Siófokról jelentik, Siófok és Lepsény között a Bogláról elindult tehervonat egyik teherkocsija kigyuladt s a robogó kocsi csakhamar egészen lángokban állott. A parafával megrakott kocsi nagyban veszélyeztette a többi kocsikat is, melyek szintén parafát vittek. Nagynehezen sikerült lekapcsolni az égő kocsit s a többieket megmenteni a tüztől. A kigyuladt kocsi egészen elégett.

Agyonlőtt kisbíró.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Moroda aradmegyei községben Budai Imre kocsis boszúból agyonlőtte a ottani kisbíró. A gyilkost elfogták.

Határidő-üzlet.

Budapest, okt. 28. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak szilárdak. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	10 34 — —
Buza (áprilisra 1905.)	7.41 — —
Tengeri májusra 1905)	7.25 — —
Zab (októberre)	— — — —

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, péntek, október hó 28-án:

Dr. Nebántsvirág.

(Maitre Nitouche.)

Mulattató francia bohózat 3 felv. Irták: Mars és Devallière.

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, szombat, október hó 29-én:

H. LÉVAI BERTHA és HATVANI EDE jutalomjátékául:

A kornevilli harangok.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1904. október hó 1-től.

Érkezik:

- a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 27 p.; 9 óra 23 perc (motorkocsi); délután 4 óra 55 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 23 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról este 7 óra 15 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
 Zombolyáról: (koszenyvágyú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 6 óra 55 p.

Indul:

- a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. a. 11 óra 12 p.; d. u. 1 óra 18 p. (motorkocsi); este 8 óra 45 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 9 óra 7 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára reggel 8 óra 33 p.
 Zombolyára: (koszenyvágyú vonal) reggel 8 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

8105 sz. 1904.

789—3.2

Pályázati hirdetmény.

A törökbecsei járáshoz tartozó Karlova községben a jegyzői állás nyugdíjazás folytán megüresedvén, a ra pályázatot hirdetek. Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó évi november hó 15-éig annál is inkább nyujtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Java dalmozás:

1200 korona évi fizetés, 300 korona utiatalány, természetbeni lakás, 3¼ hold föld haszonélvezete és a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Törökbecsén, 1904. évi okt. hó 19-én.

Dr. Csávossy Ignác,
 főszolgabíró, vármegyei tb. főjegyző.

A „Torontáli h. érdekű vasutak r.-t.“ elsőbbségi kölesön kötvényeinek 1904. október 15-én tartott sorsolá- sánál kihuzott számok jegyzéke.

1 darab à 10.000 korona:	
15.076.	
16 darab à 2000 korona:	
10.273, 10.599, 10.613, 10.996, 11.238, 11.347,	11.534, 11.692, 11.897, 11.960, 12.186, 12.188,
12.379, 12.451, 12.456, 12.484.	
24 darab à 1000 korona:	
5038 5039 5679, 5720 6324, 6339, 6341, 6345,	6346 6347, 6348, 6759, 6760, 6767, 6768, 6918,
6941, 7200, 7353, 7519, 7712, 7865, 8217, 7256.	
33 darab à 200 korona:	
1716, 1718, 1818, 1871, 2158, 2159, 2236, 2237,	2244, 2256, 2326, 2342, 2345, 2449, 2454, 2494,
2627, 2687, 2719, 2723, 2743, 2851, 2895, 2896,	2931, 2933, 2936, 2950, 3147, 3168, 3213, 3223,
(792-32)	3229.

Torontálvármegye alispánjától

29116. szám. 1904.

796-2.1

Árlejtési hirdetés.

A vármegye szolgálatában álló hajduk, hivatalszolgák és tisztilegények 1905-1907. évi egyenruházati szükségleteinek biztosítására ez év november hó 11. napján d. e. 10 órakor az alispáni kisteremben nyilvános árlejtést tartok.

Akik az alább felsorolt ruhaneműek szállítására vállalkozni szándékoznak, azok 800 korona bánatpénzzel vagy óvadék-képes értékpapirokkal ellátott zárt írásbeli ajánlataikat az árlejtést megelőző napig nyújtják be hozzám.

Az ajánlatban minden egyes ruhadarab egységára és a főösszege is kitüntetendő, mert egyes ruhaneműek nem rendelhetnek meg minden évben.

A szállítandó ruhaszükséglet a következő:

49 darab köpönyeg (még pedig 19 darab fehér, 30 darab barna posztóból);
1 darab attila, (kék posztóból);
30 darab mente, (kék posztóból);
18 darab huszárka, (kék posztóból);
19 darab bélelt zubbony, (kék posztóból);

60 darab magyar nadrág, (kék posztóból, ebből 36 darab sárga sujtással);

50 darab zubbony, (kék posztóból);
49 darab mellény, (18 darab kéksárga csikos, 1 darab piros, 30 darab barna posztóból);

18 darab szürke kabát, (jobb minőségű szürke posztóból);

74 darab pantalló, (ebből 38 darab kék, 36 darab jobb minőségű szürke posztóból);

82 darab nyári zubbony vitorlavászonból;

84 darab nyári nadrág vitorlavászonból.

49 darab sapka, (vörös posztóból, ebből 18 darab aranysujtással);

98 darab nyakkendő.

Megjegyzem, hogy köpönyeg csak 3 évenként, mente és bélelt téli zubbony 2 évenként jár a szolgaszemélyzetnek.

Ajánlatot tevők tartoznak a szállítandó ruhaneműek posztójának mindgyikéből mintákat bemutatni, azokat zsinórral átfűzni és ezek összekötő végét saját cégjükk pecsétjével lepecsételni. A posztók csak magyarországi gyarból valók lehetnek, mely körülmény gyári cégjeggyel vagy alkalmas okmány által igazolandó.

A legelőnyösebb ajánlattevővel általam a szerződés megkötötték, szerződés ajánlattevőre azonnal kötelező erővel bír, a vármegyére azonban csak törvényhatósági bizottsági, illetve kormányhatósági jóváhagyás után. A törvényhatósági bizottság a beadott ajánlatok között szabadon választhat. A szállítást elnyert vállalkozó a szerződés tartamára 1000 koronát köteles készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban óvadékkul a nagybecskereki m. kir. adó-

hivatalnál elhelyezni. A közigazgatás államosságát megkötött szerződés hatályát veszti.

Vállalkozó tartozik a megrendelt ruhaneműeket a megrendelés napjától számítandó 60 nap alatt kifogástalan minőségben és mennyiségben a vármegye gazdasági bizottságának átadni, ellenesetben a vármegye alispánjának jogot ad arra, hogy azokat vállalkozó kárára és veszélyére bárki mástól bárminő feltételek alatt egészben vagy részben beszeresse; vagy pedig köteles a vállalkozó a szállítás határidejének letelte után minden napra a tényleges szállítás bekövetkeztéig 40 korona kötbért fizetni; ugyanezen jog illeti a vármegye alispánját és ugyanezen kötelezettség terheli vállalkozót, ha a szállítás megtörtént ugyan, de a szállítmányt egészben vagy részben, mint a szerződésnek meg nem felelőt, a gazdasági bizottság visszautasítja.

A vállalkozóval megkötendő szerződés jogilletékét, valamint a kereseti összegek után járó bányagill-téket is vállalkozó fizeti. Nagybecskerek, 1904. október 28.

Jankó Agoston,
alispán.

Torontálvármegye antalfalvai járás főszolgabíróásától.

4251. szám. 1904.

793-3.1

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye antalfalvai járásába kebeleztetett Csenta községi orvosi állás lemondás folytán megüresedvén, arra ezenel pályázatot hirdetek.

Felhívom, hogy akik ezen állást elnyerni óhajtják, az 1883. évi I. t-c. 9. §., illetőleg az 1876. évi XIV. t-c. 133. §. alapján felsereelt kérvényüket f. évi november 20-ig nyújtják be.

Az orvos javadalmazása:

1. Évi fizetés 1600 kor., 40 fillér helyi látogatási díj.

2. A szabályrendeletben megállapított halottkemi és husszemle díj.

Figyelmeztetnek végül pályázók, hogy a megválasztandó orvos a vármegyei nyugdíjintézetbe belépni tartozik.

Antalfalva, 1904. évi október hó 25-én.

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

193.046. F. II. sz. 1904.

M. kir. államvasutak.

Motorkocsüzem bevezetése a szombathely-rumi, a szeged-karlova-nagybecskereki, a miskolc-tornai és a kassa-tornai h. é. v. vonalon.

A szombathely-rumi, a szeged-karlova-nagybecskereki, a miskolc-tornai és a kassa-tornai h. é. v. vonalon motorkocsüzem bevezetése folytán folyó évi november hó 1-től kezdve új menetrend lép életbe.

E naptól kezdve a szombathely-rumi vonalon irányonként 5-5 motorkocsi-meneti helyeztetik naponta forgalomba.

Azonkívül még 1-1 gőzmozdonyu vegyesvonat is forgalomban marad.

E vonatok Szombathelyről Rumra reggel 5 óra 49 perckor, d. e. 8 óra 53 perckor, d. e. 11 óra 50 perckor, d. u. 12 óra 52 perckor, d. u. 3 óra 11 perckor és este 7 óra 32 perckor fognak indulni, az ellenkező irányban Rumra Szombathelyre pedig reggel 7 óra 43 perckor, d. e. 11 óra 10 perckor, d. u. 2 óra 7 perckor, d. u. 4 óra 22 perckor, este 6 óra 30 perckor és éjjel 10 óra 36 perckor fognak érkezni.

A szeged-karlova-nagybecskereki vonalon a jelenlegi személy- és vegyesvonatokon kívül irányonként 3-3 és pedig: Szeged-Nagybecskerek, Szeged-Csóka és Szeged-Karlova közötti egy-egy motorkocsi-meneti helyeztetik forgalomba. E motoros kocsi Szegedről reggel 5 óra 33 perckor, d. e. 10 óra 10 perckor, illetve d. u. 2 óra 42 perckor fognak indulni; az ellenkező irányban Karlováról reggel 6 óra 39 perckor, Csókáról d. u. 1 óra 7 perckor, Nagybecskerekről d. u. 5 óra 15 perckor fognak Szegedre érkezni.

E menetrend életbeléptetésével egyidejűleg a nagyikinda-karlovai vonalon mindkét irányban egy-egy új személyvonat helyeztetik forgalomba, mely Nagyikindáról reggel 7 órakor fog indulni, illetve oda d. u. 5 óra 45 perckor érkezik.

A miskolc-tornai vonalon a jelenlegi vegyes-

vonatokon kívül irányonként 3-3 motorkocsi-meneti helyeztetik forgalomba. E motoros kocsi Miskolcra reggel 4 óra 43 perckor, d. e. 11 óra 25 perckor és este 6 óra 36 perckor fognak indulni, az ellenkező irányban pedig Miskolcra d. e. 10 óra 35 perckor, d. u. 2 óra 44 perckor, illetve este 8 óra 30 perckor fognak érkezni.

A kassa-tornai vonalon a jelenlegi személy- és vegyesvonatokon kívül irányonként 2-2 motorkocsi-meneti helyeztetik forgalomba. A jelenleg Kassáról d. u. 1 óra 10 perckor induló személyvonat 5 perccel később, vagyis 1 óra 15 perckor fog indulni a Tornára ugyancsak 5 perccel később fog érkezni. A motorkocsi-menetek Kassáról a következő időben fognak Tornára indulni: d. e. 10 óra 57 perckor és d. u. 4 óra 53 perckor; az ellenkező irányban pedig Tornáról Kassára d. e. 8 óra 54 perckor és d. u. 3 óra 13 perckor fognak érkezni.

A motoros kocsikkal közlekedő vonatokhoz csak II. és III. oszt. menetjegyek fognak kiadni.

A jelenleg érvényben levő podgyász- és menetdíjszabások egyelőre változatlanul szem-vednek.

Budapest, 1904. évi október hó 25-én.

(3-2)

Az Igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

Rámpás

kapható (731-x.16)

Dr. Brajjer Lajosnál.

31001/I. szám.

Magyar kir. államvasutak.
Budapest-balparti üzletvezetőség.

Pályázati hirdetés.

A magyar kir. államvasutak budapest-balparti üzletvezetőségének 1905. illetőleg 1906. és 1907. években az alábbi csoportokban felsorolt anyagokra lesz szüksége, melynek biztosítása iránt ezennel pályázatot hirdet és pedig: 50.000 darab vessző seprő, 5000 darab cirok seprő. A szállítárra vonatkozó részletes módokat magában foglaló ajánlati felhívás valamennyi üzletvezetőség, hazai kereskedelmi és iparkamaránál, a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságánál, valamint az országos iparegyesületnél megtekinthető, az üzletvezetőség általános osztályában (Téréz-körút 62. I. em. 9. ajtó) pedig megszereshető.

A pályázati feltételek kiegészítő részét köpező 122291/96 sz. általános anyagszállítási feltételek a m. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtárájánál szereshetők meg.

A szabályszerűen kiállított, ivenkiat 1 koronás m. kir. okmánybányeggyel ellátott ajánlatok lepecsételve és a borítékon ezen felirással: „Ajánlat 31001/904 számhoz” ellátva legkésőbb f. évi október hó 29-án déli 12 óráig üzletvezetőségünk általános osztályának (Téréz-körút 62. I. em. 5.) adandók át, a bánatpénz pedig ugyanott a gyűjtőpénztárnál f. évi október hó 28-án déli 12 óráig teendő te.

Budapest, 1904. évi szeptember hó 23-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

Olcsón eladó

3 darab jól belovagolt női hátsó ló és pedig:

1 „ 5 éves 168 magas sárga paripa,
1 „ 6 „ 166 „ pej kanca,
1 „ 10 „ 164 „ pej kanca.

Beodrán (Torontálmegye).

Gróf Karátsonyi Aladár
uradalma.

787-33